

משרד החינוך

אגף בכיר בחינות

המנהל הפדגוגי

מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוק. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לידי פסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה. לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

יש להקפיד על טוהר הבחינות !

הוראות לבחינה

- יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלת מודפסים הפרטים האישיים שלך. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
- אם לא קיבלת מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.
- אסור לכתוב בשולי המחברת (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
- לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
- אין לתלוש או להוסיף דפים. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

ב ה צ ל ח ה !

<p>מדבקת שאלון ملصقة نموذج امتحان</p> <p>שאלון 002381</p> <p>תנ"ך</p>	<p>מדבקת נבחן והתאמות ملصقة ممتحن وملاءمات</p> <table border="1" data-bbox="787 1292 1315 1590"> <tr> <td colspan="4">[ ] [ ] [ ] [ ]</td> </tr> <tr> <td colspan="4">שנה السنة חודש الشهر</td> </tr> <tr> <td colspan="4">מועד موعد</td> </tr> <tr> <td colspan="2">[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]</td> <td colspan="2">[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]</td> </tr> <tr> <td colspan="2">מס' תעודת הזהות</td> <td colspan="2">סמל ביה"ס</td> </tr> <tr> <td colspan="2">رقم الهوية</td> <td colspan="2">رقم المدرسة</td> </tr> </table> <p>יש להדביק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)</p>	[ ] [ ] [ ] [ ]				שנה السنة חודש الشهر				מועד موعد				[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]		[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]		מס' תעודת הזהות		סמל ביה"ס		رقم الهوية		رقم المدرسة		<p>מדבקות לנבחן ملصقة ممتحن</p>
[ ] [ ] [ ] [ ]																										
שנה السنة חודש الشهر																										
מועד موعد																										
[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]		[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]																								
מס' תעודת הזהות		סמל ביה"ס																								
رقم الهوية		رقم المدرسة																								

יש לסמן במשבצת אם ניתנה מחברת נוספת
يجب الإشارة في المربع إذا أُعطي دفتر إضافي

* التعليمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

وزارة التربية والتعليم

القسم الكبير للامتحانات

الإدارة التربويّة

دفتر امتحان

تحية للممتحنين وللممتحنات،

يجب قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بدقة. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان. أعد الامتحان لفحص التحصيلات الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير، ولا يُسمح إعطاء أو الحصول على مواد مكتوبة أو شفوية.

لا يُسمح إدخال مواد مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم - إلى غرفة الامتحان، ما عدا "مواد مساعدة يُسمح استعمالها" المفصلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من وزارة التربية والتعليم. كما لا يُسمح إدخال هواتف خلوية أو أجهزة إلكترونية أخرى إلى غرفة الامتحان. استعمال مواد مساعدة لا يُسمح استعمالها سوف يؤدي إلى إلغاء الامتحان. بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء.

يجب التقيد بنزاهة الامتحانات !

تعليمات للامتحان

1. يجب التأكد بأن تفاصيلك الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلت عليها. لا يُسمح إضافة أو تغيير أية تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عواقب في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات.
2. في حال عدم حصولك على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعدّ لملصقة الممتحن، بخط يد.
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنه لن يتم مسح ضوئي لهذه المنطقة.
4. للمسودة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدة لذلك فقط.
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق. الدفتر الذي يُسلم ناقصاً يُشير الشك بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات.
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأن الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.

نتمنى لكم النجاح!

סוג הבחינה: בגרות
 מועד הבחינה: חורף תשפ"א, 2021
 מספר השאלון: 002381

מדינת ישראל
 משרד החינוך

תנ"ך

לבתי ספר דתיים

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעתיים.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה חלקים.
חלק א – בראשית	–	(20x3)	–	60	נקודות
חלק ב – מלכים ב, ישעיה	–	(14x2)	–	28	נקודות
חלק ג – יונה, תהלים	–	(12x1)	–	12	נקודות
				<u>100</u>	נקודות
				סך הכול	
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם בלי פירושים.
- ד. הוראות מיוחדות: יש לענות על השאלות ב**גוף השאלון**, לפי ההוראות.

שים לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה לשימושך. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

תנ"ך, חורף תשפ"א, מס' 002381

העתקה של דברי פרשן בלי הסבר לא תיחשב לתשובה.

חלק א — בראשית (60 נקודות)

ענה על שלוש מן השאלות 1-5 (לכל שאלה — 20 נקודות).

1. פרק ד' — קין והבל

א. עיין בפסוקים א'-ה'.

(1) על פי פירוש שלמדת, הסבר מדוע קיבל ה' את מנחתו של הבל ולא קיבל את מנחתו של קין.

---

(2) הבא מלשון הפסוקים ראייה לפירוש שכתבת.

(8 נקודות)

ב. עיין בפסוקים ח'-י"ב.

(1) מהי המילה המנחה בפסוקים אלה?

---

(2) מה אפשר ללמוד מן החזרה על מילה זו?

(8 נקודות)

ג. "הלוֹא אִם תִּיטִיב שְׂאֵת וְאִם לֹא תִיטִיב לִפְתַּח חֲטָאת רִבְיָ; וְאֵלֶיךָ תִּשׁוּקָתוֹ וְאַתָּה תִּמְשָׁל בּוֹ" (פסוק ז').

רד"ק (לפסוק ז'): "אתה תמשול בו" – ואם תרצה אתה תמשול בו ותכניעו לפניך, ובזה הראה לו היכולת הניתן בבחירה, כמו שאמר משה רבנו עליו השלום: 'הנה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת המוות ואת הרע' (דברים, ל', ט"ו), ואמר: 'ובחרת בחיים' (פסוק י"ט)."

על פי רד"ק, מה ה' אומר לקין בפסוק ז'?

(4 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"א, מס' 002381

2. פרק י"ב — אברהם ושרה יורדים למצרים

א. עיין בפסוקים י"א-י"ג.

(1) מה אברהם מבקש משרה לפני בואם למצרים, ומהו הנימוק של אברהם לבקשתו?

---

(2) על פי פרשן שלמדת, כתוב מהו הקושי העולה לכאורה מבקשתו של אברהם, ומהי התשובה על הקושי הזה.

(8 נקודות)

ב. עיין בפסוקים י'-כ'.

כתוב בטבלה שלפניך שלוש דוגמאות שבהן בא לידי ביטוי העיקרון "מעשה אבות סימן לבנים".

מה שאירע לעם ישראל	מה שאירע לאברהם

(8 נקודות)

ג. רש"י (לפסוק י"ד): 'זיהי כבוא אברם מצרימה' – היה לו לומר 'כבואם מצרימה', אלא [מ]למד שהטמין אותה

בתיבה, ועל ידי שתבעו [אנשי פרעה] את המכס, פתחו [את התיבה] וראו אותה".

(1) על פי רש"י, מה עשה אברהם בכניסתו למצרים?

---

(2) מה אפשר ללמוד על אברהם ממעשה זה?

(4 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"א, מס' 002381

3. פרק כ"ב — עקדת יצחק

א. "קח נא את בנה את יחידך אשר אהבת את יצחק" (פסוק ב').

רש"י (לפסוק ב'): "את בנך" – אמר לו שני בנים יש לי. אמר לו: 'את יחידך', אמר לו: זה יחיד לאימו וזה יחיד לאימו. אמר לו: 'אשר אהבת', אמר לו: את שניהם אני אוהב. אמר לו: 'את יצחק'. ולמה לא גילה לו מתחילה? שלא לערבבו פתאום ותזוח דעתו עליו ותיטרף."

(1) מהי הבעיה הסגנונית בלשון הפסוק, שעליה רש"י מבסס את פירושו?

---

(2) הסבר את שאלת רש"י: "ולמה לא גילה לו מתחילה?"

---

(3) מהי תשובת רש"י בקטע שלפניך על שאלה זו?

(12 נקודות)

ב. על פי פירוש שלמדת, כתוב מדוע רצה ה' שמקום העקדה יהיה במרחק הליכה של שלושה ימים מביתו של אברהם.

(4 נקודות)

ג. עיין בפסוקים ט"ו-י"ח.

(1) מהי הברכה שבה התברך אברהם על ידי מלאך ה' בעקבות עמידתו בניסיון העקדה?

---

(2) הסבר את הקשר שבין ברכה זו לניסיון העקדה.

(4 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"א, מס' 002381

4. פרק ל"ח – מעשה יהודה ותמר

א. רש"י (לפסוק א'): "זיהי בעת ההיא" – למה נסמכה פרשה זו לכאן והפסיק בפרשתו של יוסף?"

(1) הסבר את שאלת רש"י בנוגע למיקום של סיפור יהודה ותמר (פרק ל"ח) בספר בראשית.

---

(2) על פי פירוש שלמדת, ענה על שאלתו של רש"י.

(8 נקודות)

ב. (1) עיין בפסוקים א'–י"א.

על פי פסוקים אלה, מהי הסיבה האמיתית שיהודה נמנע מלהשיא את שְׁלָה לתמר, ומהי הסיבה שיהודה אומר לתמר?

---

(2) יש מפרשים כי מעשה תמר הוא עונש ליהודה על חלקו במכירת יוסף, על פי העיקרון של מידה כנגד מידה. הבא מן הפסוקים ראיה אחת לפירוש זה.

(8 נקודות)

ג. "וַיַּגֵּד לְתָמָר לְאִמּוֹר הִנֵּה חָמִיךָ עִלָּה תִּמְנַתָּה לְגַזְזֵי צֹאנוֹ" (בראשית, ל"ח, י"ג).

"וַיֵּרֶד שְׁמִשׁוֹן תִּמְנַתָּה וַיֵּרָא אִשָּׁה בְּתִמְנַתָּה מִבְּנוֹת פְּלִשְׁתִּים" (שופטים, י"ד, א').

חזקוני (בראשית, ל"ח, י"ג): "עולה תמנתה" – לו [ליהודה] הייתה ההליכה עלייה [מכיוון] שהוליד בה שני צדיקים, אבל בשמשון כתוב 'ירד שמשון תמנתה' לפי שההליכה [לתמנתה] הייתה לו ירידה, שהרי על ידי האישה שלקח שם נתקנאו [נלחמו] בו פלשתים ונתנקרו עיניו".

(1) מה הם שני הפעלים המנוגדים המתארים את הליכתם של יהודה ושל שמשון לתמנה?

---

(2) על פי חזקוני, הסבר את הקשר בין כל אחד מן הפעלים האלה לבין תוצאת ההליכה עבור כל אחד מן הדמויות (יהודה ושמשון).

(4 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"א, מס' 002381

5. פרק מ"ד – עלילת הגביע

א. (1) על פי מה שלמדת, מה ביקש יוסף להשיג באמצעות עלילת הגביע?

---

(2) עיין בפסוק ח'.

הסבר לשם מה האחים מזכירים בדבריהם לשליח שהם החזירו למצרים את כסף התבואה שנמצא בשקיהם.

(8 נקודות)

ב. ספורנו (לפסוק ט"ז): "האלוקים מצא את עֶוֹן עבדיך – לא בשביל זה אנו נענשים, שלא חטאנו בזה כלל,

אלא בשביל עוון שעשינו לימים ראשונים רצה האל להענישנו להיפרע ממנו על ידך".

(1) על פי ספורנו, לפי דברי יהודה, מהו העוון שהאחים נענשים עליו?

---

(2) עיין בפרק מ"ב, פסוקים כ"א-כ"ב.

הבא ראיה מדברי האחים בפסוקים אלה לפירוש של ספורנו.

(8 נקודות)

ג. "פִּי עֲבָדְךָ עָרַב אֶת הַנְּעָר מֵעַם אֲבִי" (פרק מ"ד, פסוק ל"ב).

(1) הסבר בלשונך את דברי יהודה ליוסף.

---

(2) מה אפשר ללמוד על דמותו של יהודה מדבריו אלה? היעזר בפרק מ"ג, פסוקים ח'-ט'.

(4 נקודות)

לא לכתוב באזור זה

לא לכתוב في هذه المنطقة

תנ"ך, חורף תשפ"א, מס' 002381

חלק ב – מלכים ב, ישעיה (28 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 6-9 (לכל שאלה – 14 נקודות).
שים לב: שאלה 9 מיועדת לתלמידים שלמדו את יחידת הבחירה "ביטחון והשתדלות".

6. מלכים ב, פרק ט"ז – אחז מלך יהודה

א. (1) עיין בפסוקים א'-ד'.

למי משווים את אחז? במה אחז דומה לדמויות שאליהן משווים אותו?

---

(2) עיין בפסוקים ה'-ו'.

ציין בלשונך שני אירועים שגרמו לאחז לפנות למלך אשור.

(5 נקודות)

ב. (1) מה הם השינויים שעשה אחז במקדש, על פי פסוקים י'-ט"ז?

---

(2) מדוע עשה אחז שינויים אלה?

(5 נקודות)

ג. "ומזבח הנחשת יהיה לי לבקר" (פסוק ט"ו).

רש"י (לפסוק ט"ו): "לבקר" – לפרקים [לפעמים], כשיעלה בליבי לבקר".

מהו המזבח העיקרי בבית המקדש בעיני אחז, ומהו המזבח המשני בעיניו? כיצד הדבר בא לידי ביטוי?

ענה על פי פירוש רש"י.

(4 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"א, מס' 002381

7. ישעיה, פרק י"א — תיאור הגאולה

א. (1) על פי פסוקים א'-ה', מהו תחום הפעילות העיקרי של המשיח?

(2) צטט מפסוקים ג'-ד' שתי דוגמאות לאופן שבו יפעל המשיח בתחום זה, והסבר אותן בלשונך.

(6 נקודות)

ב. "וְגַר זָאב עִם כְּבֶשׂ וְנֹמֵר עִם גְּדִי יִרְבֶּץ" (פסוק ו').

על פי מה שלמדת, כתוב שני הסברים לתיאור הגאולה שבפסוק זה.

(4 נקודות)

ג. "אמר שמואל: אין [הבדל] בין העולם הזה לימות המשיח אלא [רק] שעבוד [עם ישראל בידי] מלכויות

[הגויים] בלבד". (תלמוד בבלי, ברכות, דף ל"ד, ע"ב)

כתוב לאיזה מן ההסברים שכתבת בסעיף ב דברי הגמרא מתאימים, ולאיזה הסבר הם אינם מתאימים.

נמק את תשובתך.

(4 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"א, מס' 002381

8. ישעיה, פרק נ"ח

א. עיין בפסוקים ג'-ה'.

(1) על פי פסוקים אלה, מהי תלונת העם?

---

(2) על פי פסוקים אלה, מהי תשובת הנביא על תלונה זו?

(5 נקודות)

ב. פסוק ה' מתאר את הצום שעשה העם, ואילו פסוק ז' מתאר את מה שה' מצפה מן העם לעשות. על פי פסוק ז', כתוב בלשונך את המעשים המצופים מן העם בהתאמה למעשים המתוארים בפסוק ה'.

פסוק ה' – (הצום "המצוי")	פסוק ז' – (הצום "הרצוי")
"יום ענות אדם נפשו"	
"ושק ואפר יציע"	

(5 נקודות)

ג. פירוש "דעת מקרא" (סיכום פרק נ"ח): "האזהרה על השבת באה בסיום ההטפה על הצום הרצוי, ורומזת שלא יחשוב העם ש"יום רצון לה'" הוא יום צום בלבד [...] אלא גם ביום השבת אפשר להתקרב אל ה' ולהפיק את רצונו, ולא על ידי עינוי אלא על ידי עונג".

על פי "דעת מקרא", מה הן שתי הדרכים להתקרב לה'? הבא מן הפרק דוגמה אחת לכל אחת מן הדרכים.

(4 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"א, מס' 002381

שים לב: שאלה זו מיועדת לתלמידים שלמדו את יחידת הבחירה "ביטחון והשתדלות".

9. ביטחון והשתדלות

א. עיין בדברי הימים ב, פרק ל"ב, פסוקים א'-ח'.

(1) ציין שתיים מן הפעולות שעשה המלך חזקיהו המבטאות השתדלות.

(2) ציין פעולה אחת שעשה המלך חזקיהו המבטאת ביטחון בה'.

(4 נקודות)

ב. במלכים ב, פרק י"ט, פסוקים ט"ו-י"ט מתוארת תפילה אחת של חזקיהו, ובפרק כ', פסוקים א'-ג' מתוארת תפילה נוספת של חזקיהו.

(1) מה ביקש חזקיהו מה' בכל אחת מן התפילות?

(2) על פי מה שלמדת, כתוב את האופן שבו נענה ה' לכל אחת מן התפילות.

(6 נקודות)

ג. עיין ב**בראשית**, פרק ל"ב, פסוקים ג'-י"ג, ובפירוש רש"י לפסוק ט' שלפניך.

רש"י (לפסוק ט'): "התקין עצמו לשלושה דברים: לדורון, לתפילה ולמלחמה. לדורון 'ותעבור המנחה על פניו' (פרק ל"ב, פסוק כ"ב), לתפילה 'אלקי אבי אברהם' (פסוק י'), למלחמה 'והיה המחנה הנשאר לפליטה' (פסוק ט')."

על פי רש"י, יעקב התכונן לקראת המפגש עם עשו באמצעות שלושה דברים. כתוב אילו מהם מבטאים ביטחון, ואילו מהם מבטאים השתדלות.

(4 נקודות)

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

תנ"ך, חורף תשפ"א, מס' 002381

חלק ג — יונה, תהלים (12 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 10-11 (12 נקודות).

10. **יונה**

א. על פי המסופר בספר יונה, ציין שניים — אדם או קבוצות אנשים — שחזרו בתשובה, וכתוב מה גרם לאדם או לקבוצה לחזור בתשובה.

(6 נקודות)

ב. **מכילתא דפסחא פרשה א':** "רבי נתן אומר: לא הלך יונה אלא לאבד עצמו ביים שנאמר: 'ויאמר אליהם שְׂאוּנִי והטִילְנִי אל הים' (פרק א', פסוק י"ב), וכן תמצא האבות והנביאים היו נותנים עצמם על [למען] ישראל".

(1) על פי רבי נתן, מה היה רצונו של יונה כאשר ביקש מן המלחים להטיל אותו לים? מדוע רצה יונה בכך?

(2) האם רבי נתן משבח או מגנה את התנהגותו של יונה? הסבר כיצד אתה מסיק זאת מדברי רבי נתן.

(6 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"א, מס' 002381

11. תהלים, מזמור קכ"א

א. (1) "שִׁיר לְמַעְלוֹת" (פסוק א').

על פי מה שלמדת, הסבר ביטוי זה.

(2) המשורר משתמש בדימוי "ה' צִלְף עַל יַד יְמִינְךָ" (פסוק ה').

הסבר דימוי זה.

(6 נקודות)

ב. (1) מהי המילה המנחה במזמור קכ"א, ומה אפשר ללמוד ממילה זו על משמעות המזמור?

(2) יש המפרשים כי פסוקים ג'-ח' הם ברכת פְּרָדָה מאדם היוצא לדרך.

צטט מן הפסוקים ראייה לטענה זו, והסבר את הראייה שהבאת.

(6 נקודות)

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

תנ"ך, חורף תשפ"א, מס' 002381

טיוטה

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה

לא לכתוב באזור זה

לא לכתוב في هذه المنطقة

لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה

מדבקת משגיח

ملصقة مراقب

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"
"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالتحاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"